

HELŚIŃSKA FUNDACJA PRAW CZŁOWIEKA HELSINKI FOUNDATION for HUMAN RIGHTS

00-018 Warszawa, ul. Zgoda 11
tel./fax: (48 22) 828-10-08, 828-69-96
e-mail: hfhr@hfhrpol.waw.pl
konto: PKO BP SA I O/Centrum
58 1020 1013 0000 0502 0002 9165
swift: BPKOPLPW

ZARZĄD FUNDACJI
Prezes: **Marek Antoni Nowicki**
Wiceprezes: **Danuta Przywara**
Sekretarz: **Andrzej Rzepliński**
Skarbnik: **Elżbieta Czyż**
Członek Zarządu: **Zbigniew Hołda**

Lp. 4462/2007

Warszawa 2007-12-06

Sz. P. Paweł Lisicki
Redaktor Naczelny
Dziennik Rzeczpospolita

Szanowny Panie Redaktorze!

W dniu 24 listopada 2007 w *Rzeczpospolitej* ukazał się artykuł pana Piotra Kowalczyka pod tytułem „Włoski Cygan zabił, a teraz na tym zarabia”. Artykuł ten wzbudził protest Romów, reprezentowanych przez Stowarzyszenie Romów w Polsce, którzy zwrócili się do Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka z prośbą o wyrażenie opinii w tej sprawie, co niniejszym czynimy.

Podawanie przez media informacji o czyimś pochodzeniu etnicznym czy narodowym jest z różnych powodów kwestią bardzo wrażliwą. Są sytuacje, kiedy zamieszczanie w materiale prasowym takich jest dopuszczalne. Tak jest na przykład wówczas, gdy podanie informacji o pochodzeniu etnicznym jako cecha charakterystycznej ma pomóc w zidentyfikowaniu osoby zaginionej lub poszukiwanej. Tak jest również wtedy, gdy jest to informacja niezbędna z punktu widzenia treści artykułu – na przykład były to artykuł dotyczący tożsamości etnicznej, języka mniejszości, zamieszek na tle etnicznym, etc. Naszym zdaniem w omawiane artykule przesłanki takie nie wystąpiły. *Meritum* opisywanej sprawy – skądinąd bardzo ciekawej i bulwersującej – nie ma żadnego związku z pochodzeniem etnicznym opisywanych postaci, w związku z czym nie ma też uzasadnienia dla podawania informacji, że „główny bohater” artykułu jest Romem (Cyganem).

Romowie są jedną najbardziej narażoną na rasizm i dyskryminację mniejszością etniczną w Polsce. Winny temu jest – między innymi – negatywny stereotyp Roma/Cygana. Doniesienia medialne, w rodzajów tych zawartych w artykule pana Piotra Kowalczyka, mogą się przyczyniać do podtrzymywania tego stereotypu i wzrostu niechęci do tej grupy. Mogą również powodować, że na zasadzie odpowiedzialności zbiorowej, inne osoby pochodzenia romskiego będą ponosiły konsekwencje zachowania jednego z członków swojej grupy. Niepokoje Romów związane z obawą w tym zakresie są o tyle zasadne, że kilkanaście lat temu właśnie artykuł prasowy stał się przyczynkiem do zamieszek skierowanych przeciwko mieszkającym w Mławie Romom, którzy musieli ratować się ucieczką z miasta.

W związku z powyższym zwracamy się do redakcji *Rzeczpospolitej* o to, aby w przyszłości wnikliwie rozważała, czy zamieszczanie informacji o pochodzeniu etnicznym bohatera danego artykułu jest rzeczywiście konieczne, i jaki to może mieć wpływ na pozostałych obywateli wywodzących się z danej grupy etnicznej.

Z poważaniem

Marek Antoni Nowicki
Prezes Zarządu

